

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreuiatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XXXIV. De Treuga & Pace.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63440)

in iis, quæ spectant ad observantiam Regularem, nisi quoad hanc curandam Prælatus Regularis esset negligens.

TITULUS XXXIV.

De Treuga & Pace.

SUMMARIUM.

1. Quid sit Treuga, Pax, Bellum.
2. Quid si Treuga & Pax violetur.
3. Quid requiratur, ut licitum sit Bellum offensivum.

Treuga, probabiliter à Germanica voce *Treu* / fidem vel securitatem denotante, dicta, est securitas rebus aut personis præstita nondum finitâ discordiâ aut bellô. per *c. 2. h. t.* Alio nomine dicitur Armistitium, Induciæ, *Waffen Stillstandt*. Dividitur in Conventionalem & Canonicam: *Conventionalis* est, quando ipsi dissidentes, vel bellum gerentes, ex pacto solenniter consentiunt in cessationem ab armis ad tempus: & hæc est Juris Gentium, imò & Juris Naturalis, quod jubet etiam hostibus servari fidem. *Canonica* autem, quam SS. Canones statuunt; hi enim *c. 1. & 2. h. t.* Treugam servari volunt ab occasu solis in die Mercurii usque ad ortum solis diei Lunæ, & ab Adventu usque ad Octavam Epiphaniæ.

Pars I.

Q

item

item à Septuagesima usque ad octavam Paschæ. Dein securitate inter arma gaudere volunt Clericos, Religiosos, Peregrinos, Mercatores, Rusticos in agricultura existentes, eorūque animalia, quibus arant, vel semina portant agrum. Sed tristes bellorum experientia ostendit, etiam has leges inter arma filere, & abrogatas, vel nunquam receptas esse. *Pax* est pax ac perpetua discordiæ vel belli sedatio: unde differt à Treuga, quod discordiam vel bellum omnino tollat, Treuga autem ad tempus & secundum quid tantum, seu securitatem præstet durante adhuc discordia. *Bellum*, quod opponitur *Paci*, est discordia Principum vel Rerumpublicarum, vim & arma sibi mutuò inferentium per exercitus. Si discordia vel pugna oriatur inter Principem & Subditos, *Rebellio*, si inter Rempublicam & Subditos, *Seditio*, si inter privatos, *Rixa* vel *Duellum* appellatur.

2 Dico 1. Si Treuga vel Pax frangatur factò publicò ab una Parte, ab altera possunt arma resummi sine nova belli indictione. Gonzal. *ad c. 1. b. t. n. 16.* quia, ut habet commune proverbium, *frangenti fidem fides frangatur eidem.* Si vero frangatur factò privatò, pax non debet dissolvi, vel ad arma convolari, sed à violante satisfactio præstanda est. Gonz. *ibid.* cum Grotio.

3 Dico 2. Ut bellum *offensivum*, seu aggressivum, sit justum & licitum, requiritur 1. justa causa, moraliter certa, v. g. ut recuperetur provincia, urbs, vel res aliæ magni momenti, ab alio injustè detentæ; ut vindicetur gravis injuria Principi vel Reipublicæ, aut grave damnum illa.

illatum; ut bellum justum gerenti afferantur suppetiæ; ut defendatur Vera Religio &c. 2. Ut inferatur ab habente potestatem inferendi, uti sunt Principes, & Reipublicæ Superiorem in temporali- bus non recognoscentes. 3. Ut, antequam indicatur bellum, tententur omnia alia media mi- tiora ad resarciendum damnum injustum, impe- diendam vel reparandam injuriam &c. 4. Ut, qui bellum infert, recta ducatur intentione, non odio ad vindicandum &c. sed amore Justitiæ, Religionis, Reipublicæ, Pacis stabiliendæ &c. 5. Demum ut in belli prosecutione serventur leges belli, nimirum ut Ecclesiæ maneant illæsæ, & lo- corum personarumque Ecclesiasticarum bona non diripiantur, uti & innocentum, saltem directè, ut personæ innocentes, putà Clerici, Religiosi, Agricolæ, scemina, infantes, & alii arma non tractantes, directè non occidantur, imò nec mi- litantes finitâ jam pugnâ, & partâ victoriâ, nisi aliunde ob speciale delictum promeriti sint mor- tem, multò minùs obsides &c. Ita communis DD. cum S. Thoma. Videri potest Schiara in *Theologia Bellica*.

Objic. 1. Bellum offensivum est contra dilectio- nem inimicorum Christianis præceptam à Christo. *Mat. 5.* & à Paulo *Rom. 12.* ibi: *nulli malum pro malo reddentes.* 2. Ex bello plerumque, & ferè inevitabiliter, gravissima peccata, uti cædes inno- centum, expilationes templorum, oppressiones pauperum, corruptiones Virginum &c. item ma-ximæ calamitates ac devastationes provinciarum & urbium consequuntur: ergo bellum offensi- vum nunquam potest esse licitum. ¶ ad 1. Chri-

flus quidem præcipit dilectionem proximi, magis tamen Reipublicæ, & Paulus vetat quidem vindictam privata auctoritate, non publicâ querendam, dum ipse ait *c. seq.* Magistratus non frustra portat gladium; est enim *Minister DEI, vindex in iram ei, qui malum agit.* Igitur per bellum aliàs justum inferitur quidem inimicis malum, non tamen ut ipsis est malum, sed prout Reipublicæ, quam oportet tueri, est bonum; nec inferitur privatâ, sed publica auctoritate. Ad 2. Sit, quòd ista mala plerumque sequantur ex bello præter intentionem bellum moventis, & per accidens, majora tamen forent timenda, si bellum non inferretur; quia perversis hominibus daretur animâ audendi, invadendi, & rapiendi omnia. Adde, quòd DEUS ipse in SS. Litteris sæpe approbaverit vel jusserit bella. Accedit communis sensus & praxis omnium populorum.

TITULUS XXXV.

De Pactis.

SUMMARIUM.

1. Quid sit Pactum, quid Contractus.
2. Quotuplex sit Pactum, præsertim Nudum & Vestitum.
3. Qualem requirat consensum.
4. Quinam pacisci, & contrahere possint.
5. 6. 7. An & quomodo pupilli. Quinam dicantur pupilli, minores, filii-familias, im-